

Bestyrelsesmøde den 28. marts 2025

20. marts 2025

Pkt. 11. Konsekvenser ved etablering af Lynetteholm, metrolinje og Østlig Ringvej

1. Indstilling

Det indstilles, at bestyrelsen

- tager orienteringen til efterretning samt
- meddeler direktionen bemyndigelse til at indgå aftale med By & Havn om opstilling af en udsigtsplatform på BIOFOS' areal.

2. Nyt siden forrige bestyrelsesmøde

2.1. Sikring af udløbsledning U1 ved perimeter (5.1.2)

By & Havn oplyser, at arbejdet pågår planmæssigt. Sikringen af U1 er gennemført og dæmningsbygning er snart færdig. By & Havn forventer, at der om kort tid kan køres på dæmningen.

Der udestår den endelige dokumentation fra By & Havn.

BIOFOS har i december 2024 betalt de aftalte 38,5 mio.kr. til By & Havn for sikringen af U1. BIOFOS har derudover den 6. februar 2025 fremsendt brev til By & Havn, hvori deres krav om indeksregulering afvises.

2.2. Nødoverløb (5.1.5)

Efter drøftelser med By & Havn er der fundet en løsning for placering af et kommende nødoverløb. Der pågår stadig koordinering mellem de mange projekter i området herunder også, By & Havns behov for at etablerer en sandkerne, hvor perimeteren for Lynetteholm skal landfæstes mod vest på BIOFOS' areal.

BIOFOS' rådgiver Sweco er i gang med at udarbejde udbudsmateriale, og der udføres p.t. prøvegravninger, geotekniske prøver og terrænommålinger.

Der er fortsat mange ubekendte i projektet, hvorfor der arbejdes på flere alternative udbud for projektet.

BIOFOS havde fundet en løsning, så risikoen for nødoverløb, når By & Havn lukker perimeteren medio 2026, var minimal, idet opgraderingen af den eksisterende pumpestation forventes afsluttet medio 2026. By & Havn har dog i februar 2025 oplyst at de muligvis forventer at lukke perimeteren tidligere. Konsekvenserne ved dette skal drøftes med By & Havn.

2.3. Ny spildevandsledning fra Levantkaj (Nordhavn) (5.1.6)

BIOFOS' rådgiver har udarbejdet et anlægsprogram, der tilgodeser projektet om nødoverløbet.

HOFOR er stadig i analysefase, og fremtidige planovervejelser kan komme til at påvirke projektet. Dog er de for nu forventede flow- og sandmængder italesat og konkluderet.

HOFOR skal udarbejde drift- og aftalenotat, hvori der er tilføjet den årlige belastning med sand og slam. Indhold og krav til denne har BIOFOS fremsendt til HOFOR.

Der vil blive udført et miniudbud med den store rammeaftale under delaftale 4, hvor der er tre rådgivere, der kan byde.

2.4. Østlig Ringvej (5.2.1)

Der har været afholdt direktørmøde mellem Sund & Bælt og BIOFOS. Der er herigennem opnået fælles forståelse for, at BIOFOS ikke kan påbegynde projektering eller lignende for eventuel sikring af eller omlægning af U1, før der foreligger en anlægslov for Østlig Ringvej. Det forventes, at det tidsmæssigt vil være muligt at gennemføre en eventuel sikring af U1, inden Sund & Bælt påbegynder anlægsarbejdet i området.

2.6. Etablering af transformatorstation (5.3.1)

BIOFOS har modtaget udkast til aftale om transformerstation fra By & Havn. BIOFOS er på nuværende tidspunkt i gang med at afklare om indholdet giver anledning til ændringer af aftaleudkastet. Aftalen forventes forelagt bestyrelsen på næste møde.

2.7 Udsigtspunkt ved Lynetteholm (NYT projekt)

By & Havn har oplyst BIOFOS om, at de ønsker at etablere et udsigtspunkt, hvor det er muligt at se ud over det areal, hvor Lynetteholm skal etableres. Udsigtspunktet skal bestå af to containere, der stables.

By & Havn har foreslået en placering i det nordøstligste hjørne af BIOFOS' areal ud mod vejen, der er langs den vestligste og nordlige kant af matriklen ved Renseanlæg Lynetten. Adgang til udsigtspunktet vil ske fra den vej, som BIOFOS og By & Havn har indgået aftale om, at By & Havn kan bruge som kørevej (5.3.4). Dermed vil adgangen til udsigtspunktet være uden for BIOFOS' areal og hegn.

BIOFOS har meddelt By & Havn, at man er positivt stemt over for forespørgslen, og at man derfor er interesseret i at indgå i en dialog med By & Havn om udarbejdelse af en aftale, der kan muliggøre udsigtspunktet.

Projektet indføres i afsnit 5 fra næste bestyrelsesmøde.

3. Baggrund

Med etableringen af Lynetteholm samt overvejelserne om ny metrolinje og Østlig Ringvej følger en række konsekvenser for Renseanlæg Lynetten. Flere anlægsdele skal omlægges eller ændres for at sikre funktionen af renseanlægget under og efter etableringen af de tre infrastrukturprojekter. Flere ændringer vil tage år at projektmodne og realisere.

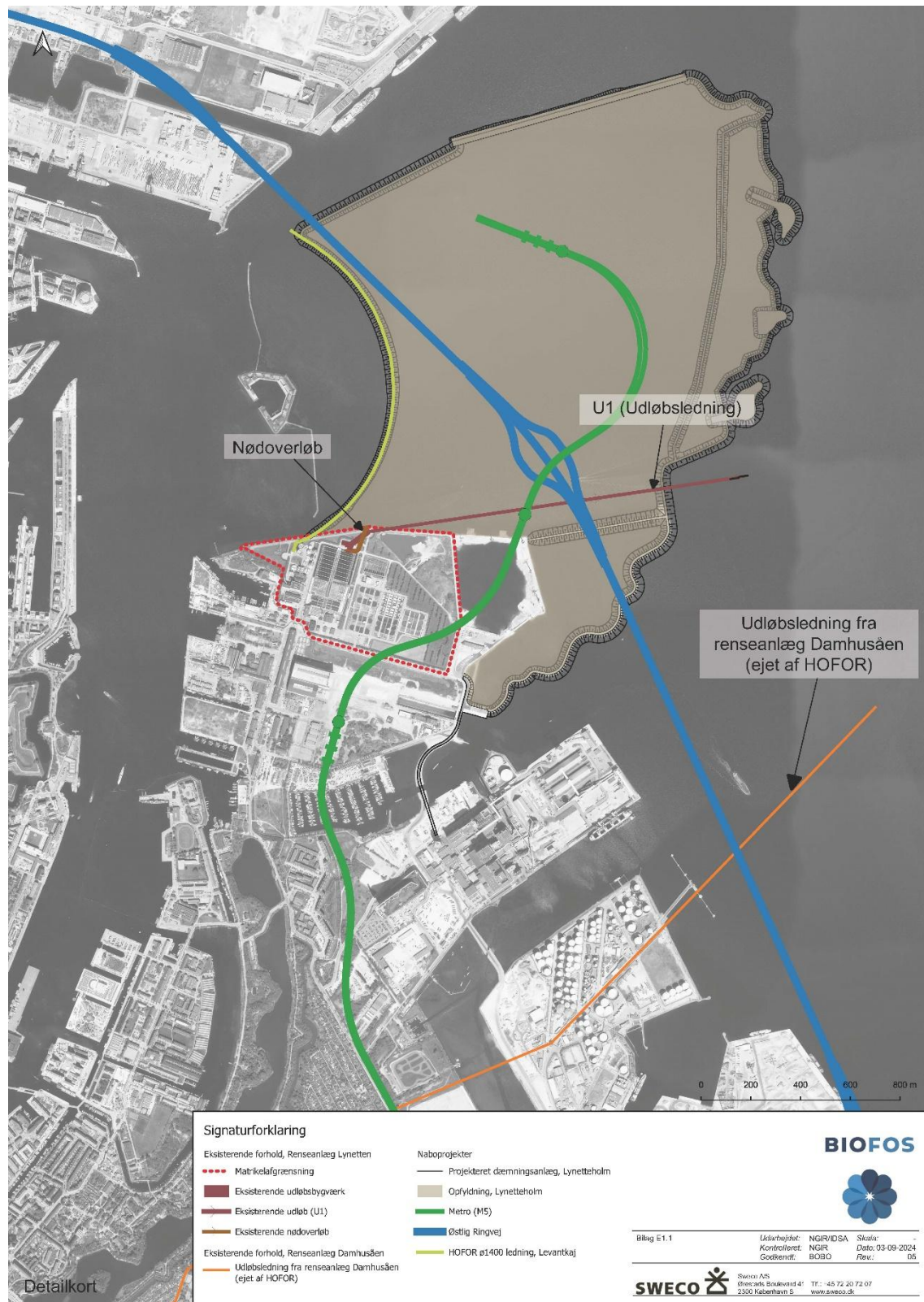
Med dette tilbagevendende punkt på dagsordenen får bestyrelsen en oversigt over konsekvenserne og en løbende orientering om udfordringer og status, inkl. en oversigt over de økonomiske konsekvenser.

4. Overordnede konsekvenser

Etablering af Lynetteholm blev vedtaget ved lov om anlæg af Lynetteholm den 4. juni 2021. Nedenfor ses placeringen af de af BIOFOS' anlægsdele, der berøres af Lynetteholm.

Når der refereres til "det politiske forståelsespapir", henvises der til den politiske aftale, som blev indgået den 1. juni 2021 mellem BIOFOS' 15 ejerkommuner og Transportministeriet om rammerne for udviklingen omkring Lynetteholm.

Nedenfor ses de senest opdaterede linjeføringer, der aktuelt er i spil for metroudbygningen og Østlig Ringvej, som vil berøre BIOFOS.

5. Delopgaver

BIOFOS har en række projekter som konsekvens af etableringen af Lynetteholm, og som har direkte indvirkning på Renseanlæg Lynettens drift. Disse projekter er samlet under punkt 5.1. Projekter vedrørende infrastruktur er samlet under punkt 5.2. Disse er primært i relation til Østlig Ringvej og en ny metrolinje. Aftaler med By & Havn er samlet under punkt 5.3.

I dette afsnit samles tidligere status for de enkelte projekter. Afsnittet fungerer derfor som en logbog. Nyt siden sidst er beskrevet under punkt 2.

5.1. Projekter ved Renseanlæg Lynetten

5.1.1 Omlægning af 30 kV søkabel – Projektet er afsluttet

5.1.2 Sikring af udløbsledningen U1 ved perimeter

Problemstilling: Lynetteholms perimeter vil krydse BIOFOS' udløbsledning U1, som består af to parallelle rørledninger på havbunden. Udløbsledningerne skal sikres i krydsningspunktet for at kunne bære den ekstra belastning.

Status: Det er aftalt som en del af det politiske forståelsespapir, at BIOFOS skal finansiere 38,5 mio. kr. til sikringen, og at By & Havn betaler eventuelle omkostninger herudover. BIOFOS har aftalt med By & Havn, at By & Havn udfører selve sikringen på vegne af BIOFOS. Parterne har beskrevet vilkårene for samarbejdet og arbejdets udførsel i en aftale fra juni 2022. By & Havn forventer at udføre sikringen i perioden efteråret 2023-forår 2024. BIOFOS og By & Havn er enige om den tekniske løsning på sikringen af udløbsledningerne. Der er indgået en aftale med By & Havn om en betalingsplan for de 38,5 mio. kr.

By & Havns montage af beskyttelselementer i perimeteren over Renseanlæg Lynettens udløbsledning (U1) er gennemført. Montagen forløb planmæssigt og blev færdig lørdag den 27. juli 2024.

Betonelementer er forsigtigt sænket ned på stenpuder på havbunden. Stenpuder er anvendt til at skabe tilstrækkeligt frirum under elementerne, så det sikres, at der ikke kan opstå merbelastning af udløbsledningen. Nu udestår sandtætning imellem elementerne og dæmningsbygning. By & Havns rådgiver fra Cowi har vurderet, at risikoen for at beskadige U1-udløbsledning under sandtætning er minimal.

By & Havn har umiddelbart inden sommerferien annonceret et krav om, at BIOFOS' andel af projektet, 38,5 mio. kr., skal indeksreguleres. Slutbeløbet med By & Havns indeksregulering andrager efter By & Havns vurdering 46,03 mio. kr. Der er hverken i det politiske forståelsespapir eller den efterfølgende privatretslige aftale, der er indgået mellem BIOFOS og By & Havn, aftalt indeksregulering. BIOFOS afviser en indeksregulering.

5.1.3 Sikring af udløbsledningen U1 generelt

Problemstilling: Når By & Havn lukker perimeteren primo 2026, kan jordopfyldningen af fase 2-depotet begynde. Udløbsledningen U1, der delvist er beliggende under fase 2-depotet, skal sikres mod belastningen fra såvel tung trafik og jordopfyld.

Status: Sikring og forlængelse af U1 er omtalt i forarbejderne til anlægsloven. Det er aftalt som en del af det politiske forståelsespapir, at denne opgave afventer en beslutning om, hvorvidt Renseanlæg Lynetten skal flytte. Spørgsmålet om flytning afklares som led i analysen om den fremtidige placering af renseanlæg i hovedstadsområdet. BIOFOS har igangsat udarbejdelse af løsningsforslag, der kan udskyde behovet for at sikre U1, fx ved etablering af kørevej uden om/vest for U1, eller henover U1 i en enkelt transportkorridor. BIOFOS og By & Havn er enige om en transportkorridor for jordtransport, der friholder udløbsledningen de første mange år, og er i proces med at udforme aftalegrundlaget.

BIOFOS har modtaget udkast til indhold for aftale fra By & Havn om kørevej. Sagen om aftalen håndteres fremover under pkt. 5.11.

BIOFOS påtænker at igangsætte en analyse af, hvordan U1 skal håndteres i processen omkring anlæggelse af Lynetteholm, metro og Østlig Ringvej samt eventuel flytning af Renseanlæg Lynetten. Analysen skal skabe overblik over, hvilke løsningsmuligheder for U1, der kan arbejdes videre med.

Analysen af de fremtidige muligheder for U1 er igangsat. Forelagt særskilt på bestyrelsesmødet den 1. december 2023.

BIOFOS har indgået aftale med Sweco om analysen af de fremtidige muligheder for U1. Sweco har påbegyndt arbejdet, og der er i løbet af vinteren afholdt møder med de væsentligste interessenter omkring U1 herunder By & Havn, Sund & Bælt, Metroselskabet og Københavns Kommune. Analysen vil omhandle en række scenarier for U1, herunder både omlægning og forstærkning. Analysen forventes afsluttet i sommeren 2024.

Sweco har gennemført analysen for sikring af udløbsledning U1 og afleveret rapport med anbefalinger i august 2024. Rapport og anbefalinger har været forelagt bestyrelsen på deres møde den 13. september 2024.

5.1.4 Forlængelse af udløbsledningen U1

Problemstilling: Det fremgår af forarbejderne til anlægsloven, at udløbsledningen U1 skal forlænges med 500 meter af hensyn til badevandskvaliteten på østsiden af den kommende Lynetteholm.

Status: Det fremgår af det politiske forståelsespapir, at forlængelsen afventer en beslutning om, hvorvidt Renseanlæg Lynetten skal flytte. By & Havn har på foranledning af BIOFOS påtaget sig at undersøge, om en forlængelse af U1 kan udsættes, og ifølge det politiske forståelsespapir skal By & Havn i givet fald ansøge om dette som en projektændring. BIOFOS afventer konklusionen på By & Havns undersøgelser vedrørende udsættelsen af forlængelsen.

Forlængelsen bør under ingen omstændigheder gennemføres, før der er en afklaring på øvrige delopgaver vedr. U1, jf. pkt. 5.1.2 og 5.1.3

5.1.5 Nødoverløb

Problemstilling: Når By & Havn lukker Lynetteholms perimeter forventelig primo 2026, vil BIOFOS' eksisterende nødoverløb føre ud i den indsø, der dannes af perimeteren. Nødoverløbet skal derfor være omlagt med udgangen af 2025.

Status: Der er gennemført et rådgiverudbud og fundet en teknisk rådgiver, der skal udarbejde løsningsforslag for nødoverløbet. Rådgiveren har foreslået tre forskellige løsninger, hvor nødoverløbet enten føres mod vest ind i yderhavnen eller mod øst ud i Øresund.

Projektet med at etablere ny nødoverløb er igangsat, og der vil tilgå bestyrelsen en investeringsindstilling, når endeligt budget og tidsplan er fastlagt.

I arbejdet med at finde den rigtige løsning er det blevet tydeligt, at der med brug af betegnelsen "nødoverløb" sker misforståelser i forhold til mulighederne for projektet. En pumpestation anses normalt ikke for at være et "nødoverløb". Der arbejdes dog uændret videre med en redundant pumpestation, der kan gå over i "nøddrift" og pumpe urensset spildevand væk fra anlægget, og dermed følger vi den principløsning, der blev godkendt på bestyrelsesmødet 31. marts 2023.

Det er vurderet, at løsningen for BIOFOS er at opgradere den nuværende pumpestation, så vi sikrer, at vi til enhver tid vil kunne pumpe vand ud gennem de eksisterende udløbsledninger. Der vil stadig være en meget lille risiko for, at pumpestationen lider havari. Det vil være af force majeure-lignende omstændigheder, som at der falder et fly ned i pumpestationen eller tilsvarende. Derfor skal der etableres et force majeure-udløb, så vandet i den situation kan løbe af sig selv uden at oversvømme renseanlægget. Dette anlæg etableres med udløb til yderhavnen.

Der pågår drøftelser med By & Havn om projektets udformning i forhold til etableringen af Lynetteholm. Dialog med Københavns Kommune og By & Havn samt intern afklaring i BIOFOS har

taget længere tid end forventet, og det ser på nuværende tidspunkt ud til, at det vil være vanskeligt at færdiggøre projektet inden perimeteren om Lynetteholm lukkes. BIOFOS er i dialog med By & Havn om konsekvenserne heraf.

5.1.6 Ny spildevandsledning fra Levantkaj (Nordhavn)

Problemstilling: HOFOR arbejder på at etablere en ny ekstra spildevandsledning fra Levantkaj på Nordhavn til Renseanlæg Lynetten på Refshaleøen. Ledningen forventes etableret i perimeter til Lynetteholms vestlige side. Ledningen skal give mulighed for midlertidigt at kunne lukke den eksisterende transportledning, uden at dette medfører udledning af urensset spildevand fra Nordhavn til Øresund.

BIOFOS vurderer, at det er nødvendigt at etablere en ny sandfælde på Renseanlæg Lynetten for at kunne håndtere spildevandet fra Nordhavn.

BIOFOS og HOFOR arbejder på et fælles projekt om etablering af en sandfælde på Renseanlæg Lynetten, hvor BIOFOS projekterer, udfører, ejer og betaler etablering og drift af sandfælden inde på selve anlægget, mens HOFOR projekterer, udfører, ejer og betaler etablering og drift af ledningsstrækningen på Refshaleøen. Det fælles projekt bygger på en forudsætning om, at det kan forhåndsgodkendes af Forsyningssekretariatet, så vores økonomiske ramme kan øges.

Status: Afventer ansøgning til Forsyningssekretariatet og udarbejdelse af projektbeskrivelse i Københavns Kommune for sandfælde på Renseanlæg Lynetten.

Københavns Kommune har udsendt nyt udkast til tillæg til spildevandsplan, der har været i høring hos BIOFOS. BIOFOS afventer Københavns Kommunes behandling af spildevandsplanen.

Arbejdet med at anlægge perimeterledning med forankring på Levantkaj og Renseanlæg Lynetten er gået i gang (jf. 5.1.6). Entreprenøren er ved at anstille og anlægge ledningsgrav ved Renseanlæg Lynetten. Ledningsgrav bliver anlagt med spunsvægge, og der er opsat vibrationsmålere på udvalgte lokationer. Det forventes, at hoveddelen af perimeterledningen anlægges i 2024, og ca. den sidste 1/5 del anlægges i 2025.

Anlægsarbejdet for den nye spildevandsledning er godt i gang. I juli 2024 blev den første del af ledningen, der skal ligge i perimeteren til Lynetteholm, lagt på plads.

Der pågår udarbejdelse af aftale med HOFOR og BIOFOS om projektet.

Sammen med BIOFOS' rådgiver, NIRAS, arbejdes der på opdatering af skitse og økonomi for tilslutning til perimeterledning og etablering af ny sandfælde på Renseanlæg Lynetten.

BIOFOS' rådgiver arbejdede i november-december 2024 på et dispositionsforslag til en sandfælde på Renseanlæg Lynetten, hvor der tages hensyn til gældende lokalplan, grænseflader til kommende og igangværende projekter samt driften af anlægget herunder rådnetanke, interne ledninger mv. Der er derfor igangsat en række opklaringsopgaver, herunder skanning og evt. indmåling for præcis placering af Ø500 mm ledning med spildevand.

5.2. Infrastrukturprojekter

5.2.1 Østlig Ringvej

Problemstilling: Ifølge forundersøgelserne til Østlig Ringvej vil ringvejens forventede tracé (Ø3 og Ø4/5) krydse udløbsledningen U1 inden for Lynetteholms perimeter. Konsekvenserne for U1 er ikke klarlagt, men de forventes at medføre behov for en omfattende sikring eller en omlægning af U1.

Status: Foruden påvirkningen fra anlæggelsen af Lynetteholm vil også Østlig Ringvej få en afgørende betydning for U1. Der afventes nærmere oplysninger om Østlig Ringvejs projekt- og tidsplan, da begge er afgørende forudsætninger for BIOFOS' videre planlægning, herunder afklaring af om den bedste og billigste løsning vil være at anlægge en ny udløbsledning. BIOFOS har indledt en god dialog på chefniveau med Sund & Bælt, der er ansvarlig for etablering af Østlig Ringvej. Transportministeriet har den 22. august 2022 offentliggjort materiale til høring over strategisk miljøvurdering (SMV) af plan for byudvikling og infrastruktur til Østhavnen, herunder Lynetteholm. Sund & Bælt udsendte i september 2022 "Ideoplæg – indledende dialog og idefase" i høring. BIOFOS har afgivet høringssvar i forbindelse med idefase høringen.

Der er etableret et mødeforum med Sund & Bælts tekniske direktør, hvor udveksling af tegnninger og viden løbende vil finde sted. Sund & Bælt vurderer, at arbejdet med Østlig Ringvej tidligst vil begynde i 2028.

Sund & Bælt har endnu ikke fastlagt den endelige linjeføring for Østlig Ringvej. Den linjeføring, der arbejdes med i øjeblikket, har op- og nedkørselsramper der, hvor vejen krydser BIOFOS' udlødningsledning (U1). Sund & Bælt forventer, at Østlig Ringvej vil blive besluttet med en anlægslov.

BIOFOS har taget initiativ til, at der holdes et fællesmøde mellem Sund & Bælt, HOFOR og BIOFOS om status for Østlig Ringvej i forhold til udløbsledningerne U1 og U2.

Der har i oktober 2023 været afholdt dialogmøde mellem Sund & Bælt, HOFOR og BIOFOS. Der er indgået en fælles forståelse om at orientere hinanden om væsentlige forhold. Både HOFOR og BIOFOS igangsætter analyser for de to udløbsledninger U1 og U2, der påvirkes af Østlig Ringvej, og vil orientere Sund & Bælt om resultaterne i 2024. Sund & Bælt forventer at påbegynde miljøanalyser i januar 2024, hvor analyserne om U1 og U2 kan bidrage med væsentlige input.

Sund & Bælt forventer på nuværende tidspunkt en anlægslov i 2027 med forventet påbegyndelse af selve byggeriet i 2029. HOFOR og BIOFOS orienterede Sund & Bælt om, at det ikke er sandsynligt, at forsyningsselskaberne på to år kan nå at forstærke eller omlægge de to forsyningsledninger, og at det derfor bør undersøges, hvordan denne problemstilling kan håndteres fx ved tidligt at inddrage ledningerne i miljøanalyser mv.

Sund & Bælt har fremsendt udkast til forståelsespapir til afklaring for deres udarbejdelse af miljøkonsekvensvurdering (MKV), som de ønsker, at BIOFOS skal godkende.

Forståelsespapiret beskriver den forventede tekniske løsning for grænsefladen mellem Sund & Bælt og BIOFOS. BIOFOS er i dialog med Sund & Bælt om indholdet i dette forståelsespapir og forventer, så vidt der opnås enighed om indholdet, at fremlægge forståelsespapiret til bestyrelsens godkendelse.

Det er BIOFOS' opfattelse, at Sund & Bælt indgår lignende forståelsespapirer med andre interessenter.

Der pågik i november-december 2024 drøftelser med Sund & Bælt om indgåelse af et dokument, der fastsætter de tekniske forhold i vores samarbejde om at finde løsninger på udfordringerne ved krydsningen. Fra disse drøftelser er det vores opfattelse, at der tidsmæssigt sandsynligvis bør være tid til projektering, udbud og anlæg af den tekniske løsning efter en kommende anlægslov for Østlig Ringvej, og inden selve anlægsfasen af Østlig Ring berører vores udløbsledning.

BIOFOS går ikke videre med sikringen mellem udløbsledningen og Østlig Ringvej, før der er afklaring i forhold til finansieringen, og der er hjemmel til anlægsarbejdet.

BIOFOS har derudover drøftet problemstillingerne forbundet med Østlig Ringvej, forståelsespapir og udløbsledningerne U1 (fra Renseanlæg Lynetten) og U2 (udløbsledning fra Renseanlæg Damhusåen) med HOFOR, som ejer U2. BIOFOS og HOFOR har en række ens udfordringer i den forbindelse bl.a. i forhold til finansiering af sikring og eller flytning af ledninger inden for den indtil videre angivne tidsplan fra Sund & Bælt.

5.2.2 Metrolinjeføring

Problemstilling: Den strategiske miljøvurdering (SMV), jf. pkt. 5.2.1, omtaler to alternative tracéer for den fremtidige metro, der skal betjene Lynetteholm. Det ene tracé går hen over BIOFOS' matrikel og nogle af bassinanlæggene.

Status: De tekniske, juridiske og økonomiske konsekvenser er ikke klarlagt. Den strategiske miljøvurdering blev offentliggjort den 22. august 2022, jf. pkt. 5.2.1 BIOFOS har påbegyndt dialog med Metroselskabet om konsekvenserne. Københavns Kommune udsendte i september 2022 "Idefasehøring for metrolinjen M5". BIOFOS har afgivet høringssvar i forbindelse med idéfasehøringen. Københavns Kommune har lagt sig fast på linjeføringen for metrolinjen M5. Linjeføringen er nu besluttet, og det betyder, metroaten føres i en blød bue ind over BIOFOS' matrikel og de yderste af luftningstankene.

Københavns Kommune og Metroselskabet har efterfølgende ændret linjeføringen, så den ikke mere går ind over BIOFOS' luftningstanke. Linjeføringen krydser stadig ind over BIOFOS' matrikel og besværliggør BIOFOS' mulighed for at udnytte det areal, der afskæres af metroen. Den del af M5, der krydser ind over BIOFOS' matrikel, forventer Metroselskabet at begynde anlægsarbejdet af omkring 2037. Metroselskabet forventer, at metroudbygningen besluttet med en anlægslov.

Der pågår indledende drøftelser om muligt mageskifte, der beskrives i pkt. 5.2.3.

Københavns Kommune offentliggjorde den 1. august 2024 høring om miljøkonsekvensrapport for en mulig ny metrolinje M5. Tracéet for metrolinje M5 går over BIOFOS' matrikel på Refshalevej 250. Derudover har metrolinjen potentielt konsekvenser for to af de tre scenarier i den igangværende analyse af tre scenarier for fremtidig placering af renseanlæg i hovedstadsområdet. BIOFOS har udarbejdet forslag til høringssvar, der fremlægges for bestyrelsen som et selvstændigt punkt på bestyrelsesmødet den 13. september 2024. Høringssvaret er fremsendt.

5.2.3 Mageskifte i forbindelse med metrolinje

Problemstilling: I forbindelse med planlægningen af en ny metrolinje over Refshaleøen og Lynetteholm til Nordhavn har Metroselskabet planlagt en linjeføring ind over BIOFOS' arealer. Som det er nævnt i pkt. 5.2.2, er linjeføringen flyttet for ikke at krydse bassiner på renseanlægget. BIOFOS har over for By & Havn nævnt muligheden for at mageskifte arealer, så metrolinjen ikke krydser BIOFOS' matrikel. Alternativt kan en almindelig køb- og salgsproces være en mulighed, når BIOFOS på baggrund af analysen om fremtidig placering af renseanlæg kender sit arealbehov.

Status: Udkast til hensigtserklæring blev forelagt bestyrelsen på deres møde i december 2024. Bestyrelsen bemyndigede direktionen til at indgå hensigtserklæringen, når denne forelå.

5.3 Aftaler med By & Havn

5.3.1 Etablering af transformatorstation

Problemstilling: I forbindelse med at By & Havn skal etablere en modtagestation for jord vest for BIOFOS matrikel, har de brug for at etablere en transformatorstation. Transformatorstationen består af to enkeltstående transformatorer, hver på størrelse med en lille bil. By & Havn har indhentet det nødvendige tegningsmateriale digitalt, og projekteret placeringen på By & Havns eget areal. Desværre er der sket en fejl i projekteringen, og transformatorstationen er blevet placeret ca. 10 meter ind på BIOFOS' matrikel. Placeringen generer ikke driften af BIOFOS' renseanlæg. Der er dialog med By & Havn om muligheden for at lade transformatorstationen blive stående, mod at placeringen bliver tinglyst som værende på gæsteprincippet. Det betyder, at BIOFOS omkostningsfrit kan bede By & Havn om at flytte transformatorstationen, hvis BIOFOS i fremtiden skal bruge arealet.

Status: BIOFOS afventer en tilbagemelding fra By & Havn med et oplæg til en aftale.

BIOFOS har modtaget udkast til indhold for aftale fra By & Havn.

Efter kommentering på det fremsendte udkast til indhold afventer BIOFOS udkast til aftale fra By & Havn.

5.3.2 Aftale om ekstraordinær rensning for kvælstof og fosfor – aftalen er indgået

5.3.3 Matrikelgrænse til Lynetteholm – aftalen er indgået

5.3.4 Kørevej – aftalen er indgået

6. Økonomi

Nedenfor ses en samlet oversigt over de økonomiske konsekvenser for BIOFOS Lynettefællesskabet A/S:

Nr.	Emne	Investeringsbehov	Realiseret forbrug/ mio. kr.	Kommentar
5.1.1	Omlægning af 30 kV-søkabel	26 mio. kr.	27,7	Afsluttet
5.1.2	Sikring af udløbsledningen U1 ved perimeter	38,5 mio. kr. – er disponeret via aftaleindgåelse.	40,8	Egne timer er ikke indeholdt i de 38,5 mio. kr. Indeholdt egne timer og rådgivertimer forventes omkring 41 mio. kr.
5.1.3	Sikring af udløbsledningen U1 generelt	Ca. (fortroligt)	4,2	Opdateret, så det stemmer overens med analysen af muligheder for U1.
5.1.4	Forlængelse af udløbsledningen U1	Indeholdt i ovenstående pkt. 5.1.3	0	
5.1.5	Nødoverløb	(fortroligt) *	6,8	
5.1.6	Spildevandsledning fra Levantkaj	(fortroligt)	1,1	
5.2.1	Østlig Ringvej	Indeholdt i ovenstående pkt. 5.1.3	0	
5.2.2	Metrolinjeføring	Ikke kendt.	0	
5.2.3	Mageskifte	Ikke kendt	0	
5.3.1	Etablering af transformatorstation	0	0	Alle anlægsomkostninger afholdes af By & Havn.
5.3.2	Aftale om ekstraordinær rensning for kvælstof og fosfor	0	0	Alle omkostninger afholdes af By & Havn.
5.3.3	Matrikelgrænse til Lynetteholm	Ikke kendt	0	Alle anlægsomkostninger afholdes af By & Havn.
5.3.4	Kørevej	Ikke kendt	0	Alle anlægsomkostninger afholdes af By & Havn.
	Timer og analyser, generelt	2,5 mio. kr.	1,8	
	SUM:		82,4	

Opdateret 27. februar 2025

* Medfører desuden øgede driftsomkostninger.

Bilag

Kommunal politisk forståelse om Lynetteholm, Transportministeriet, 1. juni 2021, inkl. underbilag (www.trm.dk)

Politisk forståelse om Lynetteholm indgået mellem følgende parter:

Albertslund Kommune
Ballerup Kommune
Brøndby Kommune
Frederiksberg Kommune
Gentofte Kommune
Gladsaxe Kommune
Glostrup Kommune
Herlev Kommune
Hvidovre Kommune
Høje-Taastrup Kommune
Ishøj Kommune
Københavns Kommune
Lyngby-Taarbæk Kommune
Rødovre Kommune
Vallensbæk Kommune og
Transportministeriet

1. Flytning af Renseanlægget Lynetten

By & Havn har i henhold til en overenskomst tiltrådt af henholdsvis Københavns magistrat og Københavns havnevæsen i 1975 gjort gældende, at selskabet har en tilbagekøbsret til BIOFOS' areal. Denne ret er dog ikke ubetinget og der knytter sig i øvrigt en række betingelser til udøvelsen af denne ret, herunder at havnevæsenet (By & Havn) fortsat driver havnevirksomhed i området.

Det står BIOFOS helt frit til at beslutte, om renseanlægget Lynetten skal flytte eller udvikles på det nuværende område. Den oprindelige overenskomst fra 1975 ændrer ikke herpå.

Hvis BIOFOS beslutter at flytte renseanlægget Lynetten, vil der imidlertid være fordele for byudviklingen ved at kunne planlægge områderne under ét.

Parterne noterer sig, at By & Havns bestyrelse har givet direktionen mandat til at fremsætte tilbud på køb af grunden til markedspris. Parterne er derfor enige om, at overenskomsten fra 1975 ikke vurderes relevant i forhold til den videre proces for flytning af renseanlægget Lynetten, og at markedsværdien af området kan indgå i forretningsplanen for en eventuel flytning af renseanlægget Lynetten, og derved reducere de omkostninger, der skal dækkes over taksterne. Muligheden for at indregne et væsentligt bidrag fra et salg af arealet har som forudsætning, at Lynetteholm og infrastrukturen i form af metro- og vejbetjening realiseres.

Der vil ikke være hjemmel til via anlægslovens § 14 at ekspropriere området, hvor renseanlægget Lynetten ligger, da det netop ikke er nødvendigt i forhold til at anlægge Lynetteholm. Lovforslagets § 14 bemyndiger alene transportministeren til ved ekspropriation at erhverve de arealer og rettigheder, der er nødvendige for gennemførelse og drift af projektet nævnt i lovforslagets § 1. Dette omfatter ikke renseanlægget Lynetten, som ikke er en del af loven og dermed lovens anvendelsesområde i forhold til ekspropriation.

2. BIOFOS U1 udløbsledning

Der er enighed om, at der skal søges en løsning, der minimerer omkostningerne. Der tegner sig følgende mulighed for en midlertidig løsning frem til omkring 2025:

- Ledningen forstærkes, hvor den passerer perimeteren
- Timing og anlæg af kystlandskabet tilpasses, så det ikke konflikter med eksisterende udløbspunkt
- Forstærkning af ledning afventer indtil ca. 2025, hvor der forventeligt er afklaring vedrørende den fremtidige placering af renseanlægget Lynetten og Østlig Ringvej
- Hvis renseanlægget flytter, laves en midlertidig løsning, indtil ledningen tages ud af drift.
- Hvis renseanlægget forbliver på området, laves en permanent løsning med forstærkning og forlængelse.

Parterne noterer sig, at anlæg af Lynetteholm kan betyde, at der vil være behov for at flytte eller tilpasse forsyningsledninger til bl.a. BIOFOS' renseanlæg på Refshaleøen. I dialog med BIOFOS er der undersøgt forskellige løsningsmuligheder for håndtering af U1-ledningen i forbindelse med anlæg af Lynetteholm. Der er enighed om, at det samlede projekt om forstærkning og forlængelse af ledningen udskydes indtil, at der er en afklaring af den fremtidige placering af renseanlægget Lynetten mv.

Det foreslås derfor, at der indgås en aftale mellem By & Havn og BIOFOS om følgende forhold:

- Der laves en forstærkning af ledningen, der hvor Lynetteholms østlige perimeter skal anlægges. Udgiften er estimeret til 38,5 mio.kr. BIOFOS betaler denne udgift i overensstemmelse med anlægsloven. Udgifter herudover afholdes af By & Havn.
- By & Havn og BIOFOS optager forhandlinger om håndteringen af U1-ledningen efter 2024 senest medio 2022, med en afslutning inden udgangen af 2024, jf. ovenstående punkt
- By & Havn har ansvar for at ansøge TRM om ovenstående som en projektændring iht. anlægsloven, herunder udarbejde eventuelle miljøvurderinger.

Parterne bemærker endvidere, at By & Havn og HOFOR og NOVAFOS er enige om, at der skal arbejdes videre med alternativer til en forlængelse eller omlægning af U4, hvor omkostningerne søges reduceret.

3. Fremadrettet proces for Lynetteholm

Lynetteholm er et meget stort projekt, der har væsentlig betydning for især de centrale dele af hovedstadsområdet. Projektet har indvirkning på forhold med relevans for en eventuel flytning af BIOFOS' renseanlæg. På den baggrund er parterne enige om, at der nedsættes en følgegruppe bestående af staten ved Transportministeriet, Københavns Kommune og relevante omegnskommuner, der har interesse i projektet, herunder hvordan en fremtidig økonomisk regulering også kan indrette for at håndtere en evt. flytning af renseanlæggene samt anlæg af en Green Tech Island ved Avedøre Holme i Hvidovre.

De næste faser af Lynetteholmsprojektet indeholder et perspektiv om byudvikling, som skal bidrage til at styrke hovedstadens udvikling. Parterne og Transportministeriet er enige om, at der i den forbindelse nedsættes en følgegruppe med repræsentanter fra regeringen og kommunerne, der skal følge effekterne af Lynetteholmsprojektet i et større hovedstadsperspektiv.

Bilag til politisk forståelse om Lynetteholm

1. Klageadgange

Der tillades ikke ledningsomlægninger med anlægsloven for Lynetteholm, men ledningsarbejder er i overensstemmelse med vanlig praksis omtalt i lovforslagets bemærkninger, da arbejdet typisk er en uomgængelig del af store anlægsprojekter. Det betyder, at ledningsomlægninger inden for rammerne af anlægslovens §§ 11-13 skal aftales og planlægges i et samarbejde mellem By & Havn som bygherre og ledningsejerne. Der skal i den forbindelse om nødvendigt indhentes administrative tilladelser til arbejdet, herunder evt. også udarbejdes miljøvurderinger.

Forslag til lov om anlæg af Lynetteholm i § 6, stk. 1, indeholder dog et forslag om, at transportministeren for en begrænset periode kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsens, regionens eller en statslig myndigheds afgørelse om udførelse af projektet, som træffes efter de regler oplistet i bestemmelsen, ikke kan påklages til en anden myndighed.

Afskæring af klageadgange i Transportministeriets anlægslove er ikke uset, og sikrer fremdrift i projekter vedtaget af Folketinget. I modsat fald vil et projekt kunne gå i stå på baggrund af en klage med opsættende virkning, hvilket foruden at stoppe et projekts fremdrift også har økonomiske konsekvenser.

I nærværende anlægslov er Transportministeriet opmærksom på, at projektet har en lang rækkevidde i forhold til nyttiggørelsesdelen af projektet. Dette er også baggrunden for, at det står eksplicit i lovens forarbejder, at klageadgangene kun påtænkes afskåret i anlægsfasen af projektet, hvilket omfatter anlægget af perimeteren, adgangsveje, dæmninger mv., som forventeligt er færdigt i ultimo 2024 eller primo 2025. Herefter ophæves afskæring af klageadgange igen, hvorefter de almindelige regler finder anvendelse.

2. Kompensation for merudledning af kvælstoffer

Kompensation for merudledning fra Lynetteholm er afstemt mellem Københavns Kommune, By & Havn samt miljømyndighederne indtil udgangen af 2022. Der er i implementeringsredegørelsen fastsat vilkår om, at By & Havn inden udgangen af 2022 skal præsentere bindende planer for kompensation af merudledning for perioden herefter, jf. også notat af 25. maj 2021 fra Miljøministeriet, som omhandler udledning af næringsstoffer ved etablering og drift af nyttiggørelsesanlægget Lynetteholm.

Som beskrevet i de almindelige bemærkninger til lovforslaget under punkt 5 om økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet, vil Udviklingsselskabet By & Havn I/S' ejere, dvs. Københavns Kommune og staten, i samarbejde med selskabet, sikre, at selskabet gennemfører yderligere tiltag for minimum 30 mio. kr., som skal bidrage til at forbedre vandmiljøet. Det er endnu ikke konkret besluttet, hvilke initiativer selskabet vil udmønte. Dette vil der løbende blive arbejdet med under Lynetteholms anlægs- og driftsfase.